Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. свягъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльни ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 54. | Нинѣ: гр. к. Васил. Ефр. П. 3 посту; Завтра: рим. к. Іосифа об. 3 поста | Субота 7 (19) марта 1892. | Всхôдъ сонця 6 г. 6 м.; захôдъ 6 г. 9 м. Баром. 776 терм. + 0·8° + 0·0°. | Рôкъ II.

Дінамітовѣ замахи въ Парижи.

Вôдъ двохъ недѣль жиють Парижане въ великôмъ страху. Нѣхто лягаючи въ вечера спати не єсть певный, чи середъ глухои ночи не вылетить зъ цѣлымъ домъ у воздухъ. Люде богатшѣ таки выносять ся зъ мѣста, а чужѣ боять ся ѣхати до Парижа, щобы не поѣхати собѣ по смерть. Правительство стоить безрадне, а полиція на дармо слѣдить за людьми, що до двохъ недѣль допустились ажь трохъ великихъ замахôвъ дінамітовыхъ, котрѣ трѣвогою наповнили цѣле мѣсто. Якъ вже звѣстно, зроблено першій замахъ на палату княгинѣ де Саґенъ. Говорено тогды, що того замаху допустили ся испаньскѣ анархісты, котрѣ думаючи, що въ тôй палатѣ мѣстить ся испаньска амбасада хотѣли, въ мести за страченє анархістôвъ въ Хересѣ высадити амбасаду въ воздухъ, не знаючи, що она мѣстить ся вже деинде. Въ кôлька днѣвъ по тôмъ наступивъ выбухъ въ домѣ судьѣ Беннoа, котрый дуже строго веде слѣдство противъ анархістôвъ на парискôмъ передмѣстю Сенъ-Дні (св. Денисъ). Ще не охолонули люде изъ сего замаху, якъ вже наступивъ третій, въ касарни ґвардіѣ республиканьскои, о котрôй звѣстно, що она єсть ворожо успособлена противъ парискаго мѣщаньства. Хтось пôдложивъ въ тôй касарни на вôкно въ ѣдальнôй сали дінамітову бомбу, котра була наповнена кавалками зелѣза. Бомба та на 500 метрôвъ доокола лишила слѣды по собѣ. Комендантъ касарнѣ приказавъ заразъ робити слѣдство; зъ лѣхтарнями въ рукахъ перешукано всѣ закамарки, але не знайдено нѣчого пôдозрѣного. Рôвночасно приходила полиція якогось чоловѣка, що розлѣплювавъ на домахъ анархістичнѣ плякаты.

Саме передъ выбухомъ въ касарни Льобо видѣвъ якійсь чоловѣкъ, якъ двохъ людей въ темныхъ блюзахъ утѣкало зъ вôдтамъ, и вôнъ имъ досыть добре приглянувъ ся. За тыми людьми отже стала полиція слѣдити але доси на дармо. Въ бôльше якъ двѣста домахъ зроблено ревізію и при тôмъ показало ся, що анархісты дѣйсно розвинули теперь досить велику аґітацію; у пятьохъ зъ нихъ знайдено матеріялы выбуховѣ. Вчера знову арештовано одного чоловѣка, котрого пôдозрѣвають о пôдложенє бомбы въ касарни ґвардійскôй. Ба, але на конець на тôмъ; дальшѣ ревізіи показали, що въ вязници Лясанъ на передмѣстю Сенъ-Жакъ були въ муръ запущенѣ руры зъ матеріялами выбуховыми, отже бувъ приладженый ще четвертый атентатъ. А всежь таки доси не удало ся полиціи выкрыти правдивыхъ виновникôвъ тыхъ замахôвъ.

Въ Парижи ходять теперь всѣлякѣ вѣсти. Однѣ кажуть, що тѣ замахи выкликує не хто иншій, лишь таки самъ Констанъ, щобы пôмстити ся за то, що его выкинули зъ міністерства и щобы показати, що нѣхто лишь вôнъ въ силѣ удержати спокôй въ краю: его не стало и анархісты зачинають знову господарити по свому. Другѣ говорять, що тѣ замахи выкликує таки само правительство, щобы мати причину предложити парляментови новый законъ противъ соціялістôвъ и анархістôвъ. Вѣсти тѣ суть очевидно выдумкою, а фактомъ єсть лишь то, що анархісты розвинули теперь велику дѣяльность на цѣлôмъ заходѣ: въ Испаніи, Франціи и Бельгіи. Рѣчь зовсѣмъ природна, що правительство французке мусить старати ся якось тому лиху зарадити и оно предложило вже дѣйстно парляментови проєктъ закона, въ котрôмъ назначає ся кару смерти на тыхъ, що дінамітомъ або иншими матеріями выбуховыми бурять будынки або лишь намѣряють ихъ бурити.

Характеристичне для теперѣшного стану въ Франціи єсть, що изъ фабрикъ матерій выбуховыхъ пропадають чимъ разъ частѣйше значнѣ масы тыхъ матерій. Такъ доносять теперь зъ Шамбері, що тамъ пропало сими днями 32 патронôвъ дінамітовыхъ.

Справы соймовѣ.

Пôдкомітетъ комісіѣ шкôльнои вôдбувъ въ середу вечеромъ довшу нараду, на котрôй розбирала ся дальша справа полѣпшення долѣ учителѣвъ школъ народныхъ. Пôдкомітетъ згодивъ ся на засаду полѣпшення платнѣ учителѣвъ, а то полѣпшенє має обнимати не лишь молодшихъ и пяту клясу учителѣвъ народныхъ, обнятыхъ внесенями поставлеными сей сесіѣ, але такожь має вôдносити ся до иншихъ катеґорій учителѣвъ.

Выдѣлъ краєвый предложивъ Соймови справоздане въ справѣ осушення багонъ въ повѣтахъ: ланцутскôмъ и ярославскôмъ. Пôсля проекту технічного мають переводити ся: въ повѣтѣ ланцутскôмъ реґуляція потока Горинского зъ трома каналами, осушуючими громады: Розбôрь, Халуки и Уѣзднa, и трома ровами коштомъ 29.000 зр., — въ повѣтѣ ярославскôмъ головный каналъ Петкиньскій зъ 9 ровами коштомъ 44.000 зр., кромѣ того будуть на тôмъ каналѣ уставленѣ заставки и спусты для наводнення сѣножатей. Проектованѣ роботы обчислено загаломъ на 86.250 зр.

Въ проектованыхъ меліораціяхъ интересованѣ 5 громадъ и обшарôвъ двôрскихъ повѣта ланцутского зъ 2360 морґами и 8 гро-

1

ОСТАПЪ БОНДАРЧУКЪ

Повѣсть Іос. Игн. Крашевского.[1])

I.

Було то свѣжо по тôмъ рôцѣ нещасть, рôцѣ памятнôмъ въ подѣяхъ свѣта—1812-ôмъ. Въ нашôмъ краю оставивъ вôнъ такожь на довго слѣды по собѣ. На земли полишивъ вôнъ румовиска, попôлъ та могилы, а въ душахъ людскихъ зазначивъ ся не однымъ заводомъ, не одною жалкою втратою. По великихъ переворотахъ була хвилина тишины, омертвѣня, спочинку передъ новыми бурями.

Войска нового Александра, нового Цезара[2]) перелили ся въ серце пôвночи и вôдплыли навадъ, навпôвъ змерзлѣ, навпôвъ зъ розпукою въ душѣ; а куды пересунулась вôйна, де перейшли зъ ружемъ въ руцѣ люде, гнанѣ волею побѣдника, лишались по нихъ дороги, мовь по бури або шаранчи. Самѣ дороги звалищь, костякôвъ, могилъ та руинъ!

Пустками сумными стояли великѣ частины краю. Селяне покинули свои оселѣ, паны свои палаты, каждый туливъ ся пôдъ муры мѣскѣ, або въ глубинѣ лѣсôвъ шукавъ безпечности. Не одно село стояло пусткою або въ звалищахъ, не оденъ дôмъ шляхоцкій свѣтивъ выбитыми вôкнами, не одно поле, здратоване обозомъ, лежало перелогомъ не засѣяне.

Страшне то нещастє — вôйна! По тысячи лѣтъ, коли люде стануть розумнѣйшими и зможуть оцѣнити свою гôдность, коли вконци зрозумѣють, якъ се по звѣрски рѣшати всякѣ споры силою пястука, борбою тѣла, — боѣ нашихъ часôвъ служити-муть лише поетамъ предметомъ до страшныхъ образôвъ, непонятныхъ уже внукамъ и правнукамъ. Не оденъ, читаючи описы кровавыхъ боѣвъ цѣлыхъ народôвъ противъ цѣлыхъ народôвъ, скаже собѣ въ души: О! щожь то за дикѣ, варварскѣ були часы!

И нашою Волинью тягнулись частины величезнои Наполеоньскои арміѣ; и тутъ слѣды переходу лишились по нихъ.

Погляньмо на отсе село, що лежить въ долинѣ помежи двома горбками.

Оденъ зъ горбкôвъ покрытый дубовымъ лѣскомъ, що ще не розвивъ ся, другій нагій и покраяный на скибы, порослѣ вже травою,— а оба сходять до зеленои луки, що позолотила ся цвитучимъ зѣлемъ. Понадъ розлитою ще на богато калужь рѣчкою, проходжують ся поважно червононогѣ бузьки, лѣтає чайка та скиглить писклывымъ голосомъ, блудять качки, шукаючи жерела, закрытого тростиною. Понадъ лукою и рѣчкою спускають ся зъ противлежного легко похиленого горбка полосы сельскихъ огородôвъ, повôдгороджуванѣ плотами вôдъ себе, декуды отѣненѣ бѣлою вôдъ цвѣту грушею, старою або порохнавою вербою. Але огороды тѣ ще не скопанѣ, мало котрый покрывъ ся чорнымъ вôдверненымъ дерномъ; бôльшу часть вкрываютъ торôчнѣ посохлѣ погнутѣ бодаки, лопухи поломанѣ снѣгомъ, бадила кукурузы або повывертанѣ качаны капусты. Идъ горѣ стоять хаты, кожда противъ своего городця.

Хата волыньского хлопа така, що справдѣ варто ѣй придивитись. Я зовсѣмъ не дивуюсь крѣпкôй, зъ округлыхъ бальковъ, мохомъ вычищенôй хатѣ Полѣщука, покрытôй тертицями; на грубыхъ пôдлогахъ, о сильныхъ крокахъ. То не велика штука поставити будынокъ, коли подостаткомъ того, чого потрѣбно до будовы. Якъ бы такъ подбати, то зъ дерева того можна бы поставити ще щось порядньѣйше, а бодай не таке незграбне. Але на Волыни, де часто

[1]) Якъ разъ завтра, т. є. 19 марта, минає пятый рôкъ, коли померъ Іос. И. Крашевскій, оденъ изъ найзнаменитшихъ и найплодовитѣйшихъ повѣстеписателѣвъ польскихъ. Вôнъ родивъ ся 1812 р. въ Варшавѣ, бувъ якійсь часъ професоромъ польского языка, а вôдтакъ взявъ ся писати повѣсти и зъєднавъ собѣ ними велику славу; а написавъ ихъ богато, мѣжь иншими: Лѣхтарня чорнокнижника, Хата за селомъ, Уляна, (котру мы вже торôкъ подали въ перекладѣ), Остапъ Бондарчукъ, Ярина и богато другихъ.

[2]) Наполеона — цѣсаря французского.

мадъ та общарôвъ двôрскихъ въ повѣтѣ ярославскôмъ зъ 5960 морґами, — разомъ 13 громадъ и общарôвъ двôрскихъ зъ 8320 морґами ґрунту.

Позаякъ пересѣчный коштъ меліораціѣ одного морґа выносить кругло 10 зр. 37 кр. и предприемство есть рентовне, то Выдѣлъ краевый предкладае Соймови перевести тû меліораціи въ дорозѣ окремого закона краевого. Край мае взяти на себе то предприемство а удѣлъ его въ коштахъ выносивъ бы 40 прц. т. е. 34.500 зр., удѣлъ же державного фонду меліораційного и сторôнъ интересованыхъ по 30 прц. або по 25.875 зр. Выдѣлъ краевый поставивъ розложити роботы на три роки такъ, що рôчный выдатокъ краю буде выносити 11.500 зр. а додатокъ фонду державного и сторôнъ интересованыхъ 8.625 зр. Цѣлый датокъ конкуренційный зъ одного морґа буде выносити 3 зр. 11 кр., рôчный же 1 зр. 4 кр.

Выдѣлъ краевый предкладае въ проектѣ часъ розпочатя робôтъ на 1893 р., а сей рôкъ мае бути ужитый до справдженя округа конкуренційного и завязаня спôлки. Выдѣлъ краевый есть того переконаня, що стороны интересованû повиннû выключно покрыти кошты консервациѣ по укôнченю будовы безъ дальшои участи фонду краевого до тыхъ коштôвъ.

Комісія дорогова залагодила петицію выдѣлу Рады повѣтовои въ Чешановѣ, въ котрôй домагае ся змѣны закона краевого о публичныхъ доѣздахъ до зелѣзниць въ тôмъ напрямѣ, щобы до одной стациѣ могло бути кôлька доѣздôвъ публичныхъ, не лишь оденъ. Комісія не предкладае вправдѣ змѣны закона, але поручае Соймови высказати переконане, що въ сѣй справѣ рѣшае лишь потреба такого доѣзду; не есть отже выключена можнôсть, щобы до якоись стациѣ постановлено бôльше якъ оденъ доѣздъ.

Д о п и с ь.

Зъ Яворôвщины.

(Вôдповѣдь Вп. дописувателеви зъ Рогатинщины до ч. 45. „Народ. Часоп.“)

Хочь була вже въ „Народ. Часописи“ коротенька вôдповѣдь Вп. дописувателеви изъ стороны Вп. Редакциѣ, за що нехай буде ѣй честь, то однакъ намѣривъ я на допись тоту де що обширнѣйше вôдповѣсти.

Авторъ сеи статьѣ розрôзняе учителѣвъ „рядивыхъ“ и „нерядивыхъ“ першихъ зъ нихъ хвалить, а о другихъ говорить, що зъ ихъ працѣ мало хôсна, бо они не задоволенû зъ свого стану; що не мають почести вôдъ родичѣвъ и таке инше; що рано хотѣли бы кавы выпити, на обѣдъ мяса, бо отъ вôнъ того есть щоденнымъ наочнымъ свѣдкомъ.

Передовсѣмъ мушу выразити сочувство тому учителеви, що якъ разъ мае коло себе такого сусѣда, що такъ въ кождый горнець ему заглядае й ложку того росолу завидуе. Зважте, Добродѣю, що днесь каша, горохъ, фасоля, мука и иншû поживы суть дорожшû вôдъ мяса. Не кажѣть, що учителѣ не суть задоволенû зъ свого стану, — знайте бо що нема днесь почетнѣйшого становища, якъ бути учителемъ. Тажь и Исусъ Христосъ бувъ такожь учителемъ! А коли хто зъ родичѣвъ — якъ Вы кажете — не мае почести для учителя, то знайте, що були давно фарисеѣ, що и для Исуса Христа такожь не мали почести: Єго невинно оклеветали, найстрашнѣйше мучили й въ кôнци засудили на смерть, а прецѣ намѣры и дѣла Исуса Христа були найсвятѣйшû! Вы, пане, анѣ зъ кешенѣ нѣчого не дасьте, анѣ Васъ то не болить, якъ учителѣ жалують ся, що имъ не стае; а прецѣ есьте незадоволенû зъ того, бо спѣшите заразъ зъ дописею, боитесь, щобы о одну крихту хлѣба бôльше не дôстали. Проте не дивуйтесь й не завидуйте доли учительской. Коли декотрû зъ учителѣвъ, суть незадоволенû, то певно не зô свого стану, але просто зъ лихого удержаня, яке мають за свою працю. Впрочôмъ и тою платнею вдоволювали бы ся, кобы лишь она имъ яко тако выставала. Вы, видко, ще мало знаете жите учительске, або есьте просто лихои волѣ для нихъ, коли такъ говорите.

Не перечу, що суть таки, котрû сами черезъ свою необачнôсть суть виннû своѣй доли, але то суть одиницѣ. И черезъ нихъ не може вже нѣхто жалувати ся, що ему не выстае, бо дорожня? — тымъ бôльше, коли нинѣ и лѣпше дотованû урядники домагають ся побôльшеня платнѣ и додатку дорожняного. Днесь 20 або 25 зр., анѣ якъ не выстане учителеви, особливо жонатому маючому при тôмъ кôлькоро дѣтей; тогды и о найдешевшôй кавѣ, не то найдорожшôй, анѣ суди! Що тамъ вôнъ ѣсть, то годѣ всего згадувати; але зѣле Зебурґера и мохъ исляндскій мусять бути у него що день замѣсть гербаты зъ румомъ, а дуже часто й медицина зъ аптики така, що дорожша якъ два разы найдорожша кава! Поминаете нѣбы то трафунки при побираню пенсій и на кулкахъ зъ товаришами. Вы, здаесь, хотѣли бы, щобы учитель ѣдучи кôлька миль до мѣста цѣлый день въ мѣстѣ не ѣвъ. Коли зôйшовши ся разомъ, кождый за своихъ 20 кр. що перекусить, то прецѣ : не грѣхъ и нѣякій збытокъ; не ручу такожь, щобы не оденъ и такъ вертавъ до дому.

Кôнчаючи свою допись желавъ бы я Вамъ, Вп. Добродѣю, вôдъ серця бути учителемъ, але певно не желавъ бы Вамъ бути въ его положеню материальнôмъ й такъ кахикати, якъ вôнъ кахикае. Наколижь зволите колись що писати о учителяхъ, то будьте ласкавû и вглянте глубше въ ихъ долю, та не осуджуйте зъ горы нѣкого, хочь бы часомъ и заслугувавъ на се, бо нѣхто въ другого шкôрѣ не сидить, або лишѣть учителѣвъ таки зовсѣмъ въ спокою. — *Оденъ зъ учителѣвъ.*

[Словце вôдъ Редакциѣ На сѣмъ закôнчаемо всяку дальшу суперечку въ сѣй справѣ. Мы одержали на той тематъ тôлько вже дописей, що було бы чимъ нашу часопись черезъ цѣлый тыждень вôдъ дошки до дошки задрукувати. Розумѣемо и вôдчуваемо справедливû жалѣ нашихъ учителѣвъ, тому й прикро намъ, що оденъ Вп. дописуватель (зъ Гусятинщины) зробивъ намъ докôръ, що мы нашому учительству не прихильнû. Противъ того застерѣгаемось! Коли мы помѣстили допись Вп. Обачного, то зробили се не зъ якоись неприхильности для учителѣвъ, а въ той цѣли, щобы они знали, хто якъ о нихъ судить. Зъ другои стороны мусимо взяти и въ оборону Вп. дописувателя зъ Рогатинщины. Намъ видить ся, що вôнъ такъ зле не думавъ, якъ вийшло и якъ то вôдчули пп. учителѣ: а причина того по нашôй думцѣ ось въ чôмъ лежить: У насъ бувало такъ давнѣйше—и такъ есть въ дуже великôй части ще й нинѣ, — що не оденъ зъ насъ, якъ мôгъ, такъ самъ добивавъ ся вже зъ малку якогось кусника хлѣба а при тôмъ учивъ ся добре гнути ся передъ своею долею та державъ ся засады: „Мовчи язычку, будешь ѣсти кашку“ — борони Боже, щобы вôнъ бувъ здобувавъ ся на якусь енергію, вôдважно приступавъ до дѣла и смѣло казавъ; Ось тутъ мене болить! або, : Того менѣ потреба! Чекавъ, доки ажь щаслива хвиля сама ему чого не принесе и тогды ему здавало ся, що то вôнъ такій „рядивый“ и тою своею рядивостію добивъ ся лѣпшои долѣ. Того рода люде, люде того нашого выхованя, не можутъ зрозумѣти, якъ то можна чогось иншимъ способомъ добивати ся, якъ можна казати: Я хочу ѣсти! — коли хтось голоденъ, и не такъ робити, якъ они то робили. Они беруть примѣръ зъ себе и хотѣли бы, щобы и другû такъ само робили. Отъ тутъ, по нашôй думцѣ, хиба въ поглядахъ Вп Обачного, але злои волѣ ему приписувати таки негодить ся. На сѣмъ кôнчимо и дальше вже сего предмету тыкати не будемо. *Ред.*]

цѣлû села не мають анѣ дрôбки лѣса, де о матеріялъ такъ трудно, — тамъ хата селяньска такъ само хитро збудована и цѣкава, якъ лѣпянка въ степахъ бесарабскихъ. А и тамъ то моремъ, то Днѣстромъ прийде часомъ кусень дерева та й люде заможнѣйшû лекше можуть его добути, а камѣнь всюды заступае дерево. А на Волыни нема того. Хата въ безлѣсю будуе ся Богъ знае якъ и зъ чого.

Та и дивнажь то справдѣ будова! Кôлька кривыхъ, дубовыхъ або осиковыхъ стовпôвъ пôдпирае сѣ по бокахъ. Маленькû дылѣ, що Полѣщукъ не взявъ бы ихъ и на крокви, дилѣ березовû, осиковû, тонкû, кривû, повыгинанû служать за пôдставу даху. Про крокви нема що й казати! Се лишь зъ коры обдертû патыки осиковû, завѣшенû незугарно, а якû они простû, то видко по тôмъ, що цѣлый дахъ, якъ солома на нѣмъ улежить ся, повный то горбкôвъ, та ямъ. Тому задержуесь на нѣмъ легко вода допцева и дуже скоро мохъ, зъ першу бурый, а потôмъ ясноземеный, вкрывае перегнилу лѣпянку. Стѣны кладуть зъ полѣнъ зъ рôжного дерева; годѣ й думати про добру подобу ихъ. Тесати нема зъ чого, криве не дасть ся просто положити, тôлько найчастѣйше здуе ся до горы и такъ лиха стѣнка хоронить неразъ цѣлу родину вôдъ зимовыхъ стужь и проймаючихъ вихрôвъ. Въ нутрѣ и зъ надвору грубо вылѣплена глиною, обсмаровувана що року, огороджена приспою, наповненою землею, або гноемъ; перетята маленькимъ вôконцемъ, надъ котрымъ висить кусень звиненои маты, ся хата селяньска перетревае таки довгû лѣта. Але якъ же сумно выглядае она на старости лѣтъ.

Не скоро подумае хлопъ о новôй, бо ему о се дуже трудно. Плетеный коминъ уже лишь патиками, обдертыми зъ хворосту и глины сторчить надъ нею; дахъ поломавъ ся, позападавъ ся, позеленѣвъ вôдъ моху та порôсъ травою и збôжемъ; зъ одной стороны похиливъ ся, ажь его дручкомъ мусѣли пôдперти, зъ другои зсунувъ ся ажь на стелю. Та се нѣчо! Стѣны запались глубоко въ землю, такъ що вôконце сѣло на приспѣ; стовпы порозходили ся на всѣ стороны, дверѣ отвирають ся навскôсь, а таки въ хатѣ мешкають. Неразъ и дахъ упаде, стѣна завалить ся, а люде на одно нѣбы не глядять, а друге пôдопруть и такъ живуть, абы дальше, абы дальше. Та бо тяжко будувати хату въ безлѣсю. А коли така хата, то якû вже иншû будôвлѣ?! Стодола приперта до плота, щобъ одну стѣну заощадити, хлѣвець припертый до хаты притуливъ ся до неи, шопка притулилась до хлѣвця и такъ дальше. То якъ коли искра вылетить на дахъ, нема вже ратунку, все горить. А якъ згорить, тогды хочь-не-хочь, а ставляти треба все нове.

Хата, котру вы видѣли похилою и вже старенькою бабусею, далеко не такъ выглядае, коли нова, а особливо, коли господарь на всю губу богатирь, коли господиня дбала, а сѣмья велика. Вылѣплена, выбѣлена, заметена выглядае такъ, що й не пôзнати, зъ чого складае ся и сказавъ бы-сь, що она справдѣ збудована зъ грубого дерева, а не зъ костурѣвъ.

Однакъ по 1812 роцѣ село наше и его хаты зовсѣмъ инакше выглядали. Положене при великôй дорозѣ пôдчасъ переходу войскъ знало село наше, чого мае сподѣвати ся, и селяне по одному, по двохъ, а далѣ и громадами выбирали ся на сусѣдне Полѣсе. А панъ зô своеи палаты давно забравъ ся.

Село, палата, будынки, поля выглядали теперь сумно. Кôлька хатъ зъ краю села зовсѣмъ розôбранû, сторчали не вырваными стовпами и румовискомъ зъ чорныхъ печей. Плоты лежали на земли, а огороды закрывавъ лабазъ и кропива торôчна. Декотрû будôвлѣ недогорѣлû зъ навислыми дахами, зъ выломаными стѣнами, мѣстили въ собѣ хиба погаслû ватры. Здратована земля свѣдчила о коняхъ, що недалеко стояли. Останки костей валялись по дорозѣ, круки обрывали останки стерва зъ кôньскихъ кôстякôвъ.

Тихо було въ селѣ, хиба круки кракали. Мало ще селянъ вернуло, и лишь декуды курило ся зъ хаты, декуды чоловѣкъ пересунувъ ся широкою крутою дорогою середъ села, котрои часть заросля травою и буряномъ.

(Дальше буде.)

Переглядъ политичный.

На засѣданю анкеты для управильненя валюты, котре вôдбуло ся пôдъ проводомъ п. Міністра фінансôвъ, высказували свою гадку: директоръ Уніонъ-банку, Мінкусъ, ґен. секретарь касы ощадности Нава, президентъ спôлки жірововои и касовои Пфайферъ и директоръ товариства ескòнтового Полякъ. Всѣ кромѣ Навы, высказались за золотою валютою и за задержанемъ срѣбла въ курсѣ, а всѣ за пôвъ-ґульденомъ яко одиницею грошевою. Нарады австрійскои анкеты для управильненя валюты закôнчили ся вчера, а міністеръ дръ Штайнбахъ заявивъ, що при управильненю валюты буде обективно поступати.

Conserv. Corr, довѣдуєсь, що Рада державна збере ся дня 26 цвѣтня на засѣданє и буде радити до 21 мая. Вѣсть о уступленю мін. Пражака есть безосновна.

Въ Петербурзѣ ходить чутка, що царь на послѣднôй радѣ міністрôвъ, въ котрôй брали участь такожъ Шуваловъ и Гурко, мавъ заявити, що крѣпко постановивъ не допустити до войны.

Daily Telegraph довѣдуєсь, — якъ каже зъ достовѣрного жерела, що россійскѣ аґенты и панславісты розвинули теперь на балканьскôмъ пôвостровѣ велику аґітацію, щобы тамъ выкликати зновъ якійсь заколотъ.

Въ французскôй палатѣ послôвъ выбрано комісію для нарадъ надъ закономъ противъ дінамітардôвъ. Говорять, що поліціи удало ся арештувати одного зъ тыхъ, що пôдложили були бомбу въ касарни ґвардіѣ републиканьскои.

Зъ Софіѣ доносять, що правительство думає оголосити письмо, котре перехопили власти сербскѣ и доручили єго черезъ Стеича Стамболову ще въ падолистѣ минувшого року, а въ котрôмъ пише якійсь Николовъ, що комітетъ одескій постановивъ убити Начевича и Вулковича. До убитя сего послѣдного назначено якогось Туфекчеєва. Порта повѣдомлена о тôмъ всѣмъ не предприняла нѣякихъ мѣръ осторожности, хочь була обѣцяла, а незадовго потôмъ дѣйстно убито Вулковича.

Вѣсть, будьто бы черезъ то, що король Миланъ стративъ право сербского горожаньства, утратила єго такожъ и королева Наталія, есть хибна. Розвôдъ родичѣвъ короля Александра признано законнымъ. послѣдный актъ короля Милана не дотыкає отже королевои Наталіѣ.

Новинки.

Львôвъ дня 6 (18) марта.

— **Вôдзначеня.** Є. Вел Цѣсарь надавъ пôдпоручникови резервы полку артилеріѣ им. Смоля, ч. 11, ґр. Адамови Дѣдушицкому, достойнôсть пôдкаморія зъ увôльненємъ вôдъ таксы.

— **Именованя.** Панъ міністеръ рôльництва именувавъ ц. к. управителя лѣсôвъ и дôбръ скарбовыхъ X кл. ранґи, Алойсія Фердинанда Свободу, въ Оставахъ ц. к. управителемъ въ IX клясѣ ранґи зъ полишенємъ на дотеперѣшнôмъ становищи службовôмъ; ц. к. асистента лѣсництва, Ивана Станічка, именувавъ ц. к. управителемъ лѣсôвъ и дôбръ скарбовыхъ въ X клясѣ ранґи, а вкôнци ц. к. елевôвъ лѣсництва, Антона Сима и Кароля Хлипальского, ц. к. асистентами лѣсництва въ XI клясѣ ранґи.

— **Перенесеня.** Панъ міністеръ рôльництва перенѣсъ ц. к. управителя лѣсôвъ и дôбръ скарбовыхъ, Стан. Домбровского, въ тôмъ самôмъ характерѣ службовôмъ до Нобылова, а ц. к. асистента лѣсництва, Адольфа Бундсмана, зô Львова до ц. к. Дирекціѣ лѣсôвъ и дôбръ скарбовыхъ въ Ґмунденъ.

— **Завѣдателями парохій именовані оо.:** Дмит. Ровлуцкій въ Жовчевѣ, Онуфр. Чубатый въ Залозець въ Осташôвцяхъ, Вол. Ровлуцкій въ Козôвки, въ Яблоновѣ, Теоф. Войтовичъ въ Бережанъ въ Козôвцѣ. Ярославъ Лучаковскій въ Сѣвки въ Коростовѣ, Лука Несторъ зъ Выбудова въ Ремизôвцяхъ, Іос. Рыбакъ въ Болшôвци.

— **Презенты на парохіи въ львôвской епархіи** одержали: о. Корн. Малишевскій въ Вовкова на Грималôвъ, а о. Ив. Божейко на Рокитно.

— **„Руска Бесѣда“ въ Перемишли** дає завтра т. є. въ суботу дня 19 марта другій музикально-декляматорскій вечерокъ при участи перемыского „Бояна“. Проґрама вечерка богата и рôжнородна а по части музикальнôй наступить часть забавна.

— **П. Андрѣй Стечиньскій** оденъ изъ найздôбнѣйшихъ и найсимпатичнѣйшихъ артистôвъ руского народного театру обходить сего року 25-лѣтный ювилей своєи невтомимои дѣяльности артистичнои на рускôй сценѣ. Хто знає якъ тяжко жиє ся артистамъ нашои сцены, той зрозумѣє то пожертвованє п. Стечиньского, зъ якимъ вôнъ дѣливъ долю и недолю нашого театру, и зумѣє оцѣнити єго заслуги. Зъ нагоды п. Стечиньского дає нашъ театръ въ суботу бенефісове представленє комічнои оперети Кропивницкого „Попились“. Сподѣвати ся, що руска публика, значочи оцѣнити заслуги п. Стечиньского, не лишь явить ся громадно на єго бенефісовôмъ представленю, але ще може и въ иншôй способъ буде знати зложити єму подяку.

— **П. Кость Подвысоцкій**, бувшій артистъ руско-народного театру перебувши три роки за границею выступить завтра яко гôсть на нашôй сценѣ въ комедіи Кропивницкого „Попились“ въ роли Куксы

— **Огнѣ.** Въ селѣ Хутарь, въ повѣтѣ стрыйскôмъ, згорѣвъ дня 5 с. м. громадскій млынъ. Шкода досыть значна.

— **Обманець.** Передъ кôлькома днями прибувъ до Берля и Ханы Ґлязôвъ въ Калуши чужий жидъ и, обôбравши ся за посередника, намовивъ ихъ ѣхати до Львова, абы тутъ розпочати якійсь интересъ, котрый, якъ имъ представивъ, приносивъ бы свѣтлѝ доходы. Приѣхали до Львова, заѣхали до одного готелю и дали незнакомому тому жидови 100 зр. яко посередникови, абы заключивъ угоду о той интересъ. По кôлькохъ годинахъ повернувъ жидъ до готелю и заявивъ Ґлязамъ, що интересъ пôшовъ зле, вôнъ угоды не зробивъ и звертає имъ заклеєну куверту, въ котрôй нѣбы мала мѣстити ся сотка. Самъ выйшовъ и не вернувъ бôльше. Ґлязы отворили куверту, а тамъ мѣсто сотки — кусникъ ґазеты. Обманець розумѣє ся не подавъ имъ своего имени и прôзвища, а лишь въ бесѣдѣ натякнувъ, що походить зъ Россіѣ и зве ся Мойше, або Мортко. Числить около 55 лѣтъ, є низького росту, шпаковатый на головѣ и бородѣ, а краска лиця жовтава.

— **Про о. Александра Кадайского**, про котрого смерть мы доносили, пишуть теперь зъ Долины до Gaz. Lwow., що покôйный выхопивъ ся въ ночи дня 11 марта правдоподôбно въ горячцѣ изъ свого мешканя, пôшовъ до Днѣстра, та хотѣвъ скупати ся. Розôбравъ ся зовсѣмъ, лишивъ одѣжь на березѣ, влѣзъ до воды и утопивъ ся. На другій день найшли на днѣ рѣки тѣло нещасливого.

— **Еміґрували на „тамтой“ свѣтъ.** Передъ судомъ въ Бѣлостоку вôдбуде ся незадовго цѣлый рядъ розправъ о убійства, сповнювані ватагою селянъ мешкаючихъ на пруско-россійскôй граници. На разѣ выкрыли ще лишь одну родину Куликôвскихъ зъ села Моньки, зложену зъ двохъ братôвъ, (оденъ господарь а другій урльопникъ), жѣнки старшого Куликôвского и двохъ малыхъ дѣтей. Мешкаючи надъ границею, они переводили потайно селянъ, еміґрантôвъ до Бразиліѣ, зъ чого мали не малый зыскъ. Однакъ се показалось имъ за мало и они розпочали робити такъ, якъ робивъ у Вѣдни звѣстный Шнайдеръ. Придержували людей, потôмъ въ ночи оденъ зъ братôвъ выпроваджувавъ свою жертву въ лѣсъ, де ждавъ уже другій братъ, жертву убивали, обрабовували и закопували. Кôлько еміґрантôвъ выеміґрувало такимъ чиномъ на „тамтой“ свѣтъ — годѣ знати. Доси выкрыто 5 выпадкôвъ. Погане тото ремесло вийшло на явъ такимъ припадкомъ: Оденъ зъ такихъ еміґрантôвъ не хотѣвъ ити въ ночи зъ ними у лѣсъ и лишивъ ся ночувати у Куликôвскихъ. Скоро заснувъ, злочинцѣ выляли на него горнець окропу, а опôсля задушили, забрали вôдъ него грошѣ, а трупа сховали тымчасомъ въ стодолѣ. Оденъ зъ сусѣдôвъ доглянувъ тѣло въ стодолѣ и давъ знати властямъ. Старшого Куликôвского и єго помôчницю жѣнку арештували заразъ, а урльопникъ утѣкъ въ лѣсы, вôдки нападавъ черезъ довгій чанъ на подорожныхъ, розбивавъ, рабувавъ и бувъ пострахомъ цѣлои околицѣ. Теперь прихопили и єго, а незабавомъ усѣ троє станутъ передъ судомъ.

— **Ватагу фальшôвникôвъ 10- и 20-крейцарôвокъ срѣбныхъ** выкрыли въ Инцерсдорфѣ пôдъ Вѣднемъ. Начальникомъ тои ватаги бувъ рѣзьбарь Брабецъ. Пôдчасъ ревізіѣ найшли у него дома кôлька прасъ до выбиваня фальшивыхъ грошей, рôжнѝ матеріялы металевѝ, наслѣдуючій срѣбло, и богато фальшивыхъ 20-крейцарôвокъ. Брабеца арештовано и за спôльниками слѣдить и шукає поліція.

— **Занкрутувала** въ Дрогобичи купчиха Ґінса Кумеркеръ.

— **Голосного убійника дѣвчатъ** у Вѣдни, Шнайдера, засудженого въ своѣмъ часѣ на смерть, стратили вчора рано о 7-ôй годинѣ, а єго жѣнку Розалію засуджено на цѣле житє до вязницѣ.

— **Землетрясенє.** На островахъ ліпарійскихъ, коло Сіциліѣ, дало ся чути сими днями сильне землетрясенє. Островы тѝ положенѝ суть въ архіпелягу вульканічнôмъ на пôвнôчь вôдъ Сіциліѣ и славнѝ суть зъ выбухôвъ вулькана Стромболѣ.

— **Якъ малпы ловлять ракôвъ.** Малпы на Явѣ, видко, мають несогôршій смакъ, коли беруть ся на способы, абы зъ воды добути собѣ улюблену свою поживу, якійсь рôдъ ракôвъ морскихъ, живучихъ вздовжь побережа. Они сѣдають на берѣгъ, а хвôстъ пускають у воду. Тамъ ракъ починає забирати ся до хвоста, думаючи, що се якъ разъ для него добыча. Малпа терпеливо зносить щипанє рака, поки вôнъ не запустить своихъ клѣщѣвъ лѣпше въ єѣ тѣло, тогды вôдбѣгає малпа швидко вôдъ берега и такъ довго товче хвостомъ до землѣ, поки не розôбє рака на дрôбнѝ кусничкы. По тôмъ трудѣ заѣдає свôй присмакъ, мясо, зъ великимъ апетитомъ и вдоволенємъ. У насъ, бачите, ловлять медведѣ хвостомъ раки а на Явѣ малпы.

Штука, наука и література.

— **5-те число „Зорѣ“** зъ 1 (13) марта, присвячене цѣле памяти Т. Шевченка, якъ своимъ текстомъ такъ и илюстраціями, мѣстить въ собѣ: „Споминки про Т. Шевченка“ Наталки Полтавки; „До житєписи Т. Шевченка“ д-ра В. Т. Демича, переказала (зъ „Русской Старины“) М. Комарôвна; „Тарасъ Шевченко въ Закаспійскому краю“ А. И. Родзевича переказала (зъ „Русской Старины“) М. Комарôвна; „На Шевченковôй могилѣ“ (зъ подорожи по Украинѣ) М. Уманця; „Шевченкова могила“ стихъ М. Школиченка; „У батька Тараса въ гостинѣ“ Ивана Степовика; „Оповѣданя про Т. Шевченка“ зъ народныхъ устъ списавъ М. Школиченко. М. Комарь рецензує книжочку И. Бѣлоусова „Изъ „Кобзаря“ Т. Шевченка и украиньскіе мотивы“ выдану въ Кієвѣ 1887 р., а Василь Лукичь подає звѣстку про выданй В. В. Тарновскимъ 1891 р. въ Кієвѣ „Офорты Т. Г. Шевченка въ коллекціи В. В. Тарновского“. Наконець п. В. Лукичь подає въ перекладѣ статью В. Науменка зъ „Кієвской Старины“ въ справѣ наукового выданя поетичныхъ творôвъ Шевченка. Зъ илюстрацій мѣстить 5-те число „Зорѣ“ три портреты Шевченка (оденъ въ часôвъ тюрмы), хату Шевченковъ, могилу Тараса и двѣ илюстраціи до „Гайдамакôвъ“ роботы Сластьоны.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 18 марта. Є. Вел. Цѣсарь выѣхавъ вчера до Будапешту и верне 26 с. м.

Берлинъ 18 марта. Пôдъ проводомъ Цѣсаря вôдбула ся вчера рада коронна, въ котрôй взяли участь всѣ міністры.

Літтіхъ 18 марта. Пôдъ домомъ судьѣ, що засудивъ 3 анархістôвъ на 15 лѣтъ вязницѣ, знайдено пôдложенѝ патроны дінамітовѝ.

Переписка Редакціѣ.

Вп. В. К. въ Пирк.: Дописъ буде умѣщена; просимо о дальшѝ. — **Вп. Ив. зъ надъ Днѣстра:** Просимо о дальшѝ, будемо радо помѣщати. — **Вп. И. Гл. въ Лемкôвщины пôдкарп.** Вашои дописи не можемо помѣстити, хочь она добра, зъ причинъ, котрыхъ легко догадаєтесь; формулярѣвъ не можемо подавати, бо то рѣчь не наша. — **Вп. Шп. въ Коб.:** Вашои дописи не могли мы помѣстити, бо въ нѣй вôдъ початку до кôнця сама лайка, и то ще неприлична; лайкою чей моральности не ширить ся. Мы навѣть не знаємо, о що Вамъ розходить ся; факту въ дописи нѣякого. А вôдтакъ: не пхайте пальцѣвъ межь дверѣ — коли не належите до громады, то яке вамъ дѣло? — 1 зр. передамо, коли побачимось зъ дотычною особою. И дивный же у Васъ способъ: замѣсть пôслати просто и коротшою дорогою, куды слѣдує, вы шлете ажь на нашѝ рукѝ, якъ колибъ мы були чиїмсь секретаремъ та залагоджували орудки и що оплачували може почту зъ власнои кишенѣ?! — **Вп. А. Р. въ Мик.** Дописъ буде помѣщена.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Експедиція мѣсцева
НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнŷ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, **побôльшити** его обемъ а то такъ що до **формату** якъ и що до **змѣсту** нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ **фінансовŷ и господарскŷ обявы обширно и предметово.** Всежь при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якŷ на насъ накладае побôльшене обему, **высокôсть предплаты** зôстае **незмѣнена,** така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатй змѣстомъ числа 1 зр.

Адмiнiстрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11.

Дра Фридриха Ленґіля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису винаходця переробленый на бальсамъ, набирае вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлюе ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стае свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжуе морщины на лици и вôспôвку и надае ему краску молодости; шкôрѣ надае вôнъ бѣлôсть, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усороняе веснѣвки, родимй плямы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужитку зр. 1-50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагôднѣйше и для шкôры найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Найдешевше жерело предметôвъ оптичныхъ у Львовѣ

пôдъ **КОПЕРНІКОМЪ**

ул. Театральна ч. 6 (плящь св. Духа) напротивъ головного одваху.

Окуляры, цвікеры, барометры, термометры, мікроскопы, машины електричнŷ, райсцайґи, и т. п. по цѣнахъ найдешевшихъ. — Репарации найдешевше и найскорше.

40

Замовленя зъ провінціѣ адресувати: **„Новый оптикъ пôдъ Коперніком“ ул. Театральна ч. 6. у Львовѣ.**

HOTEL IMPERIAL.

Симъ маемо честь завѣдомити Почтенну Публику, що урядилисьмо новый готель о 80-ти комнатахъ въ палатѣ зелѣзницѣ державнои

при улици 3-го мая ч. 3. п. н.:

Hotel Imperial

и зъ днемъ 6 лютого 1892 вôддалисьмо до ужитку публичного.

Комнаты уряджен́й зъ найбôльшимъ комфортомъ. — Реставрація пôдъ власнымъ зарядомъ въ готелю

Комнаты вôдъ 80 кр.

Дякуючи за дотеперѣшнй взгляды въ готелю центральнôмъ поручаемо ся и теперь дальшимъ ласкавымъ взглядамъ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

31 ЯНОВИЧЬ и СТРѢЛЬЧУКЪ

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ—денна продажь 50.000 к°

Пôдробл̂юване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ исклепахъ зъ лакôтками, также по цукорняхъ.

МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ

4 (найновѣйше) выдане

16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новŷ, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Поручае ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.